

NORNE SECURITIES AS
Postboks 7801
5020 BERGEN

Vår referanse
24/12510
Deres referanse

09.09.2025

Tilsynsrapport

1 Innledning

Finanstilsynet har gjennomført et tilsyn med Norne Securities AS. Tilsynet var avgrenset til å gjelde formidlingen av prisopplysninger ved markedsføring av verdipapirfond.

Tilsynet inngår i et dokumentbasert tematisyn rettet mot et begrenset utvalg banker, verdipapirforetak og forvaltningsselskap for verdipapirfond. Foretaket distribuerer verdipapirfond både direkte og gjennom tilknyttede agenter, blant annet Voss Sparebank (heretter agenten). Finanstilsynet har undersøkt hvordan foretaket og agenten formidler prisopplysninger for verdipapirfond som markedsføres og selges på deres åpne og innloggede nettsider, samt mobilapplikasjon. Foretaket er i henhold til verdipapirhandelloven § 10-22, ansvarlig for agentens markedsføring og salg av verdipapirfond, herunder hvordan agenten informerer om pris.

Prisinformasjonen på de innloggede sidene er vurdert basert på skjermopptak mottatt fra foretaket 17. oktober 2024, samt korrigerende skjermopptak mottatt 29. oktober 2024 og i mars 2025. Opptakene skulle vise hvordan en innlogget kunde fant prisen på verdipapirfond i sin beholdning, og hvordan en innlogget kunde, med og uten fondsbeholdning, fant prisen på minst ett av verdipapirfondene foretaket tilbød på tilsynstidspunktet.

Finanstilsynets foreløpige rapport er datert 15. april 2025. Foretakets tilsvarende kommentarer er datert 16. mai 2025. Det har vært noe etterfølgende korrespondanse om tilsvaret, samt en ny observasjon og dokumentasjon av gjennomførte endringer.

Denne rapporten gjelder Finanstilsynets vurdering av prisinformasjonen i informasjons- og markedsføringskanalene, slik den var på tilsynstidspunktet.

2 Finanstilsynets oppsummering

Det er Finanstilsynets vurdering at hverken foretaket eller agenten har informert godt nok om prisen, sett i lys av de kravene som gjelder, og som er utdypet i rundskriv 1/2024.

Prisinformasjonen må forbedres på flere områder i både foretakets og agentens kanaler.

Finanstilsynet har notert at foretaket vil styrke oppfølgingen og kontrollen med agentenes bruk av malene for å sikre korrekt etterlevelse.

Det alvorligste forholdet er at totalprisen ikke vises på de åpne nettsidene, og at denne må beregnes av kundene selv basert på en forklaring av en komplisert prismodell og oppgitte priselementer. Prisopplysninger for det enkelte fond er også enkelte steder vanskelig tilgjengelig sammenlignet med annen informasjon, og for lite synlig. Finanstilsynet er kritisk til at eksisterende og potensielle kunder blir tilbudt, og til dels ledet, til å starte kjøpsprosessen av andeler i både eide og nye fond, uten å få opplyst totalprisen først.

Foretaket opplyser at prisinformasjonen kunne vært bedre, og at det vil gjøre endringer, for å forbedre prisinformasjonen. De fleste av endringene er gjennomførte. Foretaket er likevel uenige i

noen av Finanstilsynets vurderinger. Finanstilsynet forventer at foretaket fortsetter arbeidet med å gjøre prisinformasjonen bedre, i lys av påpekningene som følger av denne rapporten.

3 Formidling av prisinformasjon

3.1 Rettslige utgangspunkter

Foretaket må sikre at de opplysninger som gis i markedsføringen er balanserte, klare og ikke villedende. Disse overordnede kravene utledes av god forretningsskikk i verdipapirhandeloven § 10-9 første ledd, jf. § 10-10 første ledd. I Finanstilsynets rundskriv 1/2024 er innholdet av prisbegrepet og kravene til hvordan banker, verdipapirforetak og forvaltningsselskap for verdipapirfond skal opplyse om pris, utdypet.¹

Prisens viktighet må gjenspeiles i informasjonen foretakene formidler i sine digitale informasjons- og markedsføringskanaler. Prisen må være godt synlig og forståelig, slik at kundene kan treffe informerte investeringsbeslutninger.

Finanstilsynet legger til grunn at kundene enkelt skal kunne finne prisen på fondene. Det forventes at prisen presenteres tidlig, sentralt og ellers tydelig på siden til hvert enkelt fond, slik at prisen blir en del av blikkfanget på fondssiden. Mindre viktig informasjon skal ikke være fremhevet slik at det går utover prisopplysningene. Prisen må fremgå tydelig av foretakenes fondslist, herunder i tabeller over fondene som tilbys.

Når prisen ikke er en engangskostnad, men en løpende betaling, må dette fremgå av informasjonen, for eksempel ved å opplyse om «årlig pris» eller lignende. Det bør informeres på en slik måte at investorene settes i stand til å forstå betydningen prisen har på det investerte beløpet og forventet avkastning.

Den oppgitte prisen må reflektere alle kostnader og gebyrer, og være sammenlignbar. Finanstilsynet anbefaler at foretakene ikke bare oppgir prisen i prosent, men også oppgir den som et nominelt kronebeløp på siden til hvert fond.

3.2 Prisinformasjon på innloggede nettsider

3.2.1 Finanstilsynets observasjoner

Beskrivelsene i det følgende er basert på mottatte skjermopptak som viser agentens nettsider. Foretaket opplyser at deres innloggede nettsider er like som agentens, med unntak av logoen. Finanstilsynet legger derfor til grunn at observasjonene også er dekkende for de innloggede sidene til foretaket.

1) Kunde med fondsbeholdning, pris på fond kunden eier:

Fra startsiden "Min side" ved innlogging velger kunden relevant konto for det enkelte fondet. I neste skjermbilde vises kundens fond. Den summerte prisen for alle kundens fond er godt synlig øverst på siden. Denne prisen omtales som "Fondskostnad" og er opplyst i prosent. Begrepet "årlig" eller lignende er ikke benyttet. Oversikten over fondsbeholdningen inneholder informasjon om fondet i fem kolonner og knapper for kjøp og salg. Prisen for hvert enkelt fond vises ikke.

For å finne prisen, kan kunden velge mellom å klikke på det enkelte fondet i beholdningen, eller gå til siden – "Min beholdning" – fra heading-menyen. Kunder som klikker på fondet får opp et nytt

¹ Med "pris" mener vi alle kostnadene og gebyrene som kundene må betale når de investerer i verdipapirfond tilbudt av foretaket, altså totalpris, se definisjonen av prisbegrepet i rundskriv 1/2024, pkt. 2.1. Ordet "totalpris" blir likevel brukt noen steder i rapporten for å tydeliggjøre at kunden må betale mer enn bare forvaltningsgodtgjørelsen ved investering i fondene, og at også disse andre kostnadselementene inngår og skal reflekteres i den opplyste (total)prisen.

skjerm bilde for fondet (sidemeny), som viser avkastning for sju måleperioder. Skjerm bildet inneholder flere menyvalg, deriblant "Kjøp". Menyvalget "Nøkkelinformasjon" leder til et nytt skjerm bilde der prisen på fondet vises. Her vises det også hvordan prisen er beregnet. Prisen er omtalt som "Kundepris". Ordet "årlig" eller lignende er ikke benyttet. Prisen er opplyst i prosent. Det er ikke opplyst om prisens betydning for investert beløp og forventet avkastning.

Kunder som klikker seg over til "Min beholdning" kommer til en tabell med oversikt over alle fondene som eies på tvers av kontoer. Her gis det informasjon om fondene, blant annet om prisen. Prisen er ikke merket med "årlig" eller lignende.

2) Kunde med fondsbeholdning, pris på nytt fond:

Fra skjerm bildet med oversikt over fondsbeholdningen, velger kunden "Alle fond" i heading-menyen. I neste skjerm bilde vises en oversikt i tabellform over fondene foretaket tilbyr. Tabellen har elleve kolonner, men ingen viser pris. En av kolonnene inneholder en kjøpsknapp. Historiske avkastningstall er vist for fire måleperioder. I tillegg er det et eget menyvalg for mer informasjon om avkastning.

For å finne prisen, klikker kunden på fondsnavnet til det enkelte fondet i tabellen. Kunden får da opp en sidemeny om fondet, som i all hovedsak er lik menyen beskrevet ovenfor under punkt 1).

Finanstilsynet legger til grunn at kunden som et alternativ også kan finne prisen ved å klikke på menyvalget "Annet" på siden med fondsoversikten. Det vises til beskrivelsen nedenfor under punkt 3).

3) Kunde uten fondsbeholdning, pris på nytt fond:

Menyvalget "Alle fond" i heading-menyen leder kunden til samme skjerm bilde som beskrevet ovenfor under punkt 2). For å finne prisen, klikker kunden på "Annet" i menyen over fondsoversikten. Kunden får da opp en endret tabell der prisen og de ulike kostnadselementene vises i prosent. Ordet "årlig" eller lignende er ikke benyttet.

Finanstilsynet legger til grunn at kunden som et alternativ, også kan finne prisen ved å klikke seg videre fra navnet på det enkelte fondet i tabellen. Det vises til beskrivelsen ovenfor under punkt 2).

3.2.2 Finanstilsynets vurderinger og konklusjon

Det er vanskelig for kunder å finne prisen på hvert av fondene de eier. Prisen fremgår riktignok av "Min beholdning", men det naturlige for kundene er å forholde seg til oversikten over beholdningen på siden for den enkelte kontoen først, slik de innloggede sidene er satt opp. Istedenfor å enkelt kunne orientere seg om prisen fra for eksempel en kolonne i oversikten over egen fondsbeholdning, vil disse kundene måtte klikke seg videre i flere trinn før prisen er synlig. Underveis må kunden sortere bort annen, typisk salgsfremmende informasjon om historisk avkastning, og mindre viktig informasjon som antall andeler og avkastning siste dag. Ulike menyvalg må også tolkes, eller prøves ut for å finne frem til prisen lagt under "Nøkkelinformasjon" på fondssiden til det enkelte fondet.

Det er også vanskelig for kunder, både med og uten beholdning, å finne prisen på et nytt fond. Prisen fremgår ikke av tabellen over fond foretaket tilbyr (fondstabellen). Fondstabellen inneholder derimot informasjon om blant annet historiske avkastningstall for fire måleperioder, og et eget menyvalg merket "Avkastning". For å finne prisen må kunden igjen sortere bort annen informasjon, herunder historiske avkastningstall, samt tolke og potensielt prøve ulike menyvalg. Prisen bør være enkelt tilgjengelig og godt synlig i fondstabellen. Begrepet "Annet" signaliserer også at det er mindre viktig informasjon bak denne delen av menyen.

Oversikten over egen fondsbeholdning, tabellen for nye fond og fondssiden til det enkelte fondet, burde vært utformet annerledes for å sikre kundene lett tilgjengelig, og ellers klar og balansert informasjon. Finanstilsynet er kritisk til at kundene blir tilbudt å starte kjøpsprosessen av nye andeler gjennom kjøpsknapper uten å bli vist prisen først, mens annen ikke-viktigere informasjon vises, sett i lys av prisens viktighet for investeringsbeslutningen.

I tilsvaret beskriver foretaket flere endringer det har gjort for å forbedre prisinformasjonen. Foretaket er imidlertid ikke enige i at oversikten over kundens egen fondsbeholdning burde utformes annerledes. Det vises til at samlet pris for alle fond på fondskontoen var synlig under "Årlig fondskostnad", samt for hvert fond på siden "Min beholdning". Kundene får også informasjon om betalt nominell og prosentuell pris i den årlige kostnadsrapporten, samt nå også fra en egen priskolonne i fondstabellen.

Finanstilsynets vil understreke at prisens viktighet tilsier at den bør fremgå og være enkelt tilgjengelig i den delen av oversikten over egen beholdning, som det er naturlig at eksisterende kunder forholder seg til ved innlogging på "Min side". Å legge informasjonen på andre sider, og som her under "Annet", indikerer at foretaket ikke ønsker at kundene skal vektlegge prisene.

Angivelsen av "Årlig fondskostnad" gir kundene noe relevant prisinformasjon, men avhjelper ikke behovet for informasjon om prisen på det enkelte fond. For at kundene skal kunne ta informerte valg, herunder forstå hva fondet koster og kunne gjøre relevante sammenligninger av fond og distributører, må det gis god og tilgjengelig informasjon om prisen på hvert enkelt fond. Den årlige kostnadsrapporten gir nyttig prisinformasjon for evaluering av fond, men denne avhjelper ikke behovet for å vite prisen ved valg av fond, og heller ikke nødvendigvis ved kundenes løpende evaluering av sine investeringer. Kundene kan ha behov for å orientere seg om prisen på en enkel måte, hyppigere enn årlig. Finanstilsynet forventer at foretaket gjør nødvendige endringer for å sikre at prisen på fondene som er i kundenes beholdninger er lett tilgjengelig for kundene.

Det er gjennomgående ikke benyttet et prisbegrep som viser at prisen er en løpende betaling. Finanstilsynet understreker at det er viktig å tydeliggjøre at prisen er en løpende betaling for å unngå at prisen misforstås, og tolkes som en engangskostnad. Finanstilsynet registrerer at foretaket har oppdatert sine betegnelser, slik at det nå fremgår tydelig at prisen er en løpende betaling.

Foretaket har lagt til forklaringer av prisens betydning på fondssidene og de åpne nettsidene sine, men ønsker ikke å innta nominelle beløp i fondstabeller og lignende. Finanstilsynet er enig i at sistnevnte ikke nødvendigvis er hensiktsmessig, men anbefaler at foretaket lenker til forklaringer av prisens betydning på disse sidene, slik at kundene finner frem til informasjonen. Det kan for eksempel gjøres ved hjelp av klikkbare forklaringsbokser ved siden av prisen i tabellene og oversiktene.

Finanstilsynet tar for øvrig foretakets endringer til etterretning.

3.3 Prisinformasjon i innlogget app

3.3.1 Finanstilsynets observasjoner

Beskrivelsene i det følgende er basert på mottatte skjermopptak som viser appen slik den ser ut for kunder hos agenten. Foretaket har opplyst at utformingen av appen er lik for foretaket og agenten. Finanstilsynet legger derfor til grunn at observasjonene av hvordan en kunde finner prisen på fond i appen er dekkende for kunder hos både foretaket og agenten.

1) Kunde med fondsbeholdning, pris på fond kunden eier:

Kunden velger relevant konto for det enkelte fondet, og velger så "Fond" i oversikten over beholdningen. Skjermbildet viser en oversikt i tabellform over fondene til kunden. Tabellen har fem kolonner. Prisen vises ikke. Nedenfor tabellen er det en større "Ny ordre"-knapp som antas å omfatte mulighet for kjøp av andeler.

Ved å klikke på navnet på ett av fondene i oversikten, blir kunden tatt videre til et nytt skjermbilde for fondet. Her vises historisk avkastning for seks måleperioder grafisk, og dessuten som tall med stor font på øvre del av siden. Prisen, og hvordan den er beregnet, vises på nedre del av siden i klart mindre font. Prisen er omtalt som "Kundepris". Ordet "årlig" eller lignende er ikke benyttet. Prisen er opplyst i prosent. Det er ikke opplyst om prisens betydning for investert beløp og forventet avkastning. Kursen på en fondsandel er til forveksling omtalt som "Pris" i samme boks.

2) Kunde med fondsbeholdning, pris på nytt fond:

Fra oversikten over egen beholdning velger kunden "Fond" i en meny nederst på siden. I neste skjermbilde vises en oversikt over fondene foretaket tilbyr i tabellform. Tabellen har fire kolonner. Deler av prisen – forvaltningshonoraret – er opplyst i en av kolonnene. Honoraret er omtalt som "Avgift", og er opplyst i prosent. For å finne totalprisen, må kunden klikke seg inn på fondssiden til det enkelte fondet via fondsnavnet. Der finner kunden den samme informasjonen som beskrevet ovenfor under punkt 1).

3) Kunde uten fondsbeholdning, pris på nytt fond:

Kunden velger "Fond" i menyen nederst på siden. Fremgangsmåten for å finne prisen og informasjonen er deretter den samme som beskrevet under punkt 2).

3.3.2 Finanstilsynets vurderinger og konklusjon

Prisen på fond kunder eier er ikke lett tilgjengelig og godt synlig i appen. Prisen er riktignok noe enklere tilgjengelig i appen enn på de innloggede nettsidene, men valget om å utelate prisen fra oversikten over egen fondsbeholdning innebærer at kunden også i appen, må lete aktivt for å finne prisen på hvert fond. Fremstillingen på fondssidene er også ubalansert. Historiske avkastningstall gis en fremtredende plass gjennom plassering, grafikk og skriftstørrelse, og utgjør blikkfanger på sidene. Prisen vises først lengre nede på siden med markert mindre skriftstørrelse. Det er også uheldig at andelskursen er omtalt som "Pris". Finanstilsynet mener at fondsoversikten og fondssidene burde vært utformet annerledes for å sikre kundene lett tilgjengelig informasjon om pris, og ellers klar, balansert og ikke villedende informasjon. Finanstilsynet finner det kritikkverdig at kunden ledes mot å tegne nye andeler i eide fond gjennom "Ny ordre"-knappen, uten å få informasjon om prisen.

Prisen på nye fond er heller ikke lett tilgjengelig og tilstrekkelig synlig. Det gjelder uavhengig av om kunden allerede eier fond. Prisopplysningene i tabelloversikten viser kun forvaltningsgodtgjørelsen, uten fratrukk for tilbakeført returprovisjon og tillegg for "Depotgebyr". At prisopplysningene er ufullstendige skaper en risiko for at kundene tar en investeringsbeslutning på feilaktig grunnlag. At forvaltningsgodtgjørelsen omtales som en "Avgift" skaper i tillegg uklarhet om hva betalingen gjelder. For å finne prisen må kunden lete aktivt, tolke og prøve ulike menyvalg og sortere bort annen informasjon. For å sikre en klar, balansert og ikke villedende fremstilling av fondene, må utformingen av fondstabellen endres slik at totalprisen fremgår tydelig.

I tilsvaret beskriver foretaket ulike endringer som er gjort for å forbedre prisinformasjonen. Foretaket har blant annet endret beskrivelsen av andelskurs til "NAV" på fondssiden, men er uenige i at fremstillingen er ubalansert. Det er vist til at informasjonen på siden har samme skriftstørrelse med unntak av overskrifter og kolonnebetegnelser, og at kursutviklingen gir viktig informasjon til kundene, blant annet om fondets historiske risiko og volatilitet, som er sentral del av investeringsbeslutningsgrunnlaget.

Fondssidene kan naturligvis utformes på ulike måter, men informasjonen må være balansert, klar og ikke villedende. Slik Finanstilsynet ser det fremstår sidene som ubalanserte ved at informasjon om kursutviklingen gis en for fremtredende plass, på bekostning av prisinformasjon. Prisens viktighet tilsier at den bør være en del av blikkfanger på siden.

I likhet med de innloggede nettsidene, er det gjennomgående ikke benyttet et prisbegrep som viser at prisen er en løpende betaling for kunden. Det er heller ikke informert om prisens betydning for det investerte beløpet og forventet avkastning. Foretaket har gjort endringer for å forbedre prisinformasjonen om nye fond, samt tydeliggjøre at prisen er en løpende betaling. Fondssidene er også oppdatert med forklaringer av prisens betydning.

Finanstilsynet tar foretakets endringer av prisinformasjonen i appen til etterretning.

3.4 Prisinformasjon på åpne nettsider

3.4.1 Forholdet mellom de åpne sidene til foretaket og agenten

Foretaket opplyser at alle agenter skal benytte like maler utviklet og kvalitetssikret av foretaket i forbindelse med utformingen av de åpne nettsidene for sparing og plassering, men at agentene har valgfrihet i plasseringen av malene på sidene. Foretaket opplyser også at agentene ikke alltid oppdaterer malene til siste versjon innen fastsatte tidsfrister. Konsekvensen er at den visuelle utformingen av sidene, herunder plasseringen av prisinformasjon, kan variere.

Finanstilsynets undersøkelser viser at det var forskjeller av betydning mellom sidene til foretaket og agenten på tilsynstidspunktet. Finanstilsynet omtaler derfor observasjonene og vurderingene av sidene separat nedenfor.

3.4.2 Foretakets åpne nettsider

3.4.2.1 Finanstilsynets observasjoner

For å komme til fondstilbudet fra forsiden, kan en velge mellom å klikke på "Fondssparing" sentralt på siden, eller en hamburgermeny i høyre hjørne av headingen. Valgene i hamburgermenyen leder en til de samme sidene om fondssparing, som beskrives nedenfor.

Ved å klikke på "Fondssparing" vises en side der en får valget mellom å kjøpe fond gjennom en av bankene foretaket samarbeider med, eller direkte hos foretaket via knappen "Våre fondspakker". Når én av samarbeidsbankene velges, ledes en til denne bankens nettsider.

Om en blar lengre ned på "Fondssparing"-siden, kommer en til en boks merket "Fondssparing priser". Her forklarer foretaket prismodellen, og det er lenket videre til en prisliste for alle samarbeidsbanker, foretakets direktekunder og noen enkeltbanker.

Ved å klikke på prislisterne, vises siden "Priser & Avtaler Fond bank" (prissiden). Her gis en forklaring av prismodellen og en tabell med prisopplysninger for fondene som tilbys, men prisen er ikke oppgitt. En må istedenfor selv regne ut totalprisen for det enkelte fondet basert på forklaringen, og fragmenterte prisopplysninger om blant annet forvaltningshonoraret for hvert fond og "depothonoraret". Depothonoraret må igjen regnes ut basert på valgt fondstilbyder, fondets sammensetning av aksjer og renteinstrumenter, samt investeringsstrategi (indeks vs. aktiv).

Dersom valget "Våre fondspakker" benyttes, ledes en videre til en oversikt over utvalgte fond som foretaket tilbyr under egen merkevare (Norne-fond). Fondene vises i en fondstabell med syv kolonner som viser navn, avkastning hittil i år, tilgjengelighet på ASK, risiko, SFDR-klassifisering og bærekraftsrating, samt en "Les mer" -knapp. Prisen er ikke vist. Øverst på siden er det en knapp merket med "Mer om prising av fond". Ved å klikke på denne vises prissiden beskrevet ovenfor.

Den som trykker på "Les mer" kommer til en fondsside i neste skjermbilde. Den øvre delen av siden gir en oversikt over fondet. Her nevnes siste kurs, risikoprofil, avkastning hittil i år og bærekrafts-rangering. Prisen vises ikke. På den nedre delen av siden vises en grafisk fremstilling av fondets historiske avkastning for fem måleperioder. Ved siden av den er det fire knapper, hvor den øverste er merket "Prising av fondet". Ved å klikke på knappen blir en nedtrekksboks synlig. Her informeres det om forvaltningshonoraret, og det gis en forklaring om at "Kundepris" består av dette honoraret og et "depothonorar" som fremgår av prissiden. Totalprisen er med andre ord ikke opplyst på fondssiden. Den som vil ha kunnskap om totalprisen, må regne den ut selv.

Det er ikke opplyst at prisen belastes løpende ved for eksempel bruk av ordet "årlig" eller lignende. På tilsynstidspunktet kunne ikke Finanstilsynet se at foretaket opplyste om prisens betydning for investert beløp og forventet avkastning.

3.4.2.2 Finanstilsynets vurderinger og konklusjon

Informasjonen på nettsidene er utformet på en måte som gjør det krevende å få visshet om prisen på fondene som markedsføres. Prisen er ikke inkludert i fondstabellen for Norne-fondene, som fremheves særskilt på sidene. Annen ikke viktigere informasjon trekkes frem, men prisen er utelatt.

Totalprisen oppgis heller ikke på prissiden. En må selv beregne prisen basert på en forklaring av en komplisert prismodell og fragmentariske prisopplysninger fra pristabeller der de ulike kostnadselementene inngår.

Totalprisen er heller ikke opplyst på fondssiden til det enkelte fondet. En må se gjennom og sortere informasjon med varierende viktighet sammenlignet med prisen, og bla nedover for å finne prisinformasjon. Her er det bare forvaltningsgodtgjørelsen som er oppgitt. En lenkes til prissiden for å regne ut "depothonoraret" og totalprisen. For å sikre en balansert, klar og ikke villende fremstilling mener Finanstilsynet at prisen burde inngå i fondstabellen, og at totalprisen også burde vært oppgitt for hvert fond på prissiden og fondssidene. Prisen kunne også vært plassert tidligere på fondssidene. Finanstilsynet finner det kritikkverdig at totalprisen ikke fremgår og at en må regne ut denne selv.

Det er gjennomgående ikke benyttet et prisbegrep som viser at prisen er en løpende betaling for kunden. Foretaket informerer heller ikke om prisens betydning for det investerte beløpet og forventet avkastning.

Foretaket har vist til at kunder har tilgang på prisinformasjon på innloggede sider før de kan tegne andeler, men erkjenner at informasjon om totalprisen likevel bør være enklere tilgjengelig på de åpne sidene. Foretaket har gjennomført og opplyst om flere planlagte endringer, for å forbedre prisinformasjonen. Årlig totalpris vises nå i fondslisten på de åpne nettsidene.

Foretaket lenker til forklaringen av prismodellen fra fondssiden. Finanstilsynet anbefaler at foretaket presiserer at denne lenken også inneholder informasjon om prisens betydning for å gjøre det enklere for kundene å finne frem til informasjonen før kjøp. Finanstilsynet ber også foretaket vurdere om det bør tydeliggjøres i den overordnede forklaringen av prismodellen på prissiden at foretaket tilbyr fond der returprovisjon tilbakeføres, for å sikre klar prisinformasjon. Sistnevnte bør uansett inkluderes i priseksempelen som er ment å forklare prismodellen med returprovisjon, men som gjentar beskrivelsen av nettoprismodellen.

Finanstilsynet tar for øvrig foretakets gjennomførte og planlagte endringer til etterretning.

3.4.3 Agentens åpne nettsider

3.4.3.1 Finanstilsynets observasjoner

For å komme til fondstilbudet fra forsiden, klikker en på "Spare", deretter på "Fond og aksjar", og så på "Les meir om sparing i fond". På sistnevnte side angis fem ulike spareprofiler med en kort beskrivelse av risiko og fordeling mellom aksjer og renter. Det er også inntatt en "Start Sparing"-knapp. Prisen er ikke oppgitt.

Foretaket har dokumentert at totalprisen var synlig i presentasjonen av spareprofilene i de oppdaterte malene agentene skal benytte. På tilsynstidspunktet var prisen likevel ikke synlig hos Voss Sparebank. Foretaket har opplyst at det skyldes at agenten ikke oppdaterte nettsiden innen den angitte tidsfristen.

Ved å klikke på "Start Sparing"-knappen vises en side for engangsinnskudd og opprettelse av spareavtale i fondet, som den valgte spareprofilen er koblet sammen med. Forvaltningshonoraret, som utgjør det ene elementet i totalprisen, vises nede på siden etter felter for ønsket sparebeløp og "Bli kunde/logg inn"-knapp. Honoraret er oppgitt i prosent. "Depothonoraret", som utgjør det andre priselementet, må en finne selv via lenke til den nevnte prissiden hos foretaket. Totalprisen vises ikke. Det er ikke opplyst at honorarene belastes løpende ved bruk av "årlig", eller lignende.

Ved å klikke på fondsnavnet kommer en til oversiktstabellen over Norne-fondene på foretakets åpne side. Klikker en seg så inn på fondssiden til det aktuelle fondet, vises samme prisinformasjonen som beskrevet ovenfor under pkt. 3.4.2.

På sidene til agenten anbefales det å bruke en sparerobot for å velge fond. En blir invitert til å svare på elleve spørsmål, men får ikke tilgang til resultatene uten å bli kunde. Det opplyses ikke om dette på forhånd.

På sidene til agenten tilbys også en sparekalkulator for fondssparing. Kalkulatoren regner ut hvordan ulike sparebeløp kan utvikle seg over tid, basert på utfylte felt for engangsinnskudd, månedlige innskudd, sparehorisont, årlig avkastning i prosent og aksjeandel. Kalkulatoren inneholder ikke et felt for pris. Prisen synliggjøres heller ikke i den grafiske fremstillingen, og det er ikke opplyst om avkastningen som vises, er før eller etter at prisen er trukket fra. En blir også ledet til å spare i det samme fondet – Norne Aksje – uavhengig av hvilken aksjeandel som velges i kalkulatoren.

3.4.3.2 Finanstilsynets vurderinger og konklusjon

Informasjonen som gis på de aktuelle sidene anses ikke som balansert, klar og rettleidende, når totalprisen ikke opplyses og en ledes mot å starte kjøpsprosessen uten å få opplyst prisen. Finanstilsynet mener at prisopplysningene bør forbedres, og at prisen bør komme klarere frem i markedsføringen av spareprofilene på de åpne nettsidene. Finanstilsynet er kritisk til at en ledes til å starte kjøpsprosessen uten å bli opplyst om prisen, og at totalprisen heller ikke oppgis på kjøpssiden, samt til plasseringen av de prisopplysningene som gis på kjøpssiden. For så vidt gjelder sidene på Nornes plattform som det lenkes til, vises det til vurderingene ovenfor under punkt 3.4.2.2.

Det er gjennomgående ikke benyttet et prisbegrep som viser at prisen er en løpende betaling. Det er heller ikke informert om prisens betydning for det investerte beløpet og forventet avkastning. Finanstilsynets vurderinger av disse forholdene ovenfor i punkt 3.2.2 er også dekkende for agentens åpne sider.

Det er gjort flere endringer hos agenten for å forbedre prisinformasjonen, men agenten har ikke justert prisinformasjonen på kjøpssiden. Finanstilsynet ber foretaket påse at totalprisen også fremgår tydelig på kjøpssiden, og at denne er en løpende betaling. Agenten informerer heller ikke om prisens betydning i samsvar med Finanstilsynets anbefaling.

Finanstilsynet stiller spørsmål ved om det er hensiktsmessig å tilby en sparerobot der resultatet ikke presenteres uten innlogging, og der det heller ikke gis informasjon om dette på forhånd. Det fremgår av tilsvaret at foretaket mener det er uproblematisk å begrense resultatene fra spareroboten til kunder av foretaket. Foretaket opplyser at det har oppdatert spareroboten med informasjon om at det kreves innlogging for å få tilgang til resultatene. Etter Finanstilsynets vurdering bør denne grunnleggende informasjonen fremkomme tidligere og tydeligere på startsidene til spareroboten, for å sikre at en får den med seg før bruk av roboten. Finanstilsynet kunne ikke se at den omtalte informasjonen var inntatt på sidene til agenten per 3. juli 2025.

Etter Finanstilsynets vurdering må agenten synliggjøre den årlige prisen på sparingen i sparekalkulatoren, for å sikre en balansert, klar og ikke villedende fremstilling av fondssparing. Slik kalkulatoren er utformet blir avkastningspotensialet fremhevet, uten at det er klart om avkastningen er før eller etter kostnader, samt hva investeringen vil koste og hvilken betydning prisen vil ha for avkastningen i perioden.

Agenten har forbedret prisinformasjonen i tilknytning til sparekalkulatoren. Det er nå presisert i en stjernemarkert note under kalkulatoren at prisen ikke er inkludert i kalkuleringen av årlig avkastning, og en får en forklaring av hvordan prisen kan innberegnes. En får også en forklaring av prisens betydning på avkastningen.

Finanstilsynet tar foretakets endringer til etterretning, men mener at kalkulatoren med fordel kunne inneholdt et eget felt for pris, og at effekten av prisen ble vist grafisk. Det ville gjort det enklere å beregne prisen, tydeliggjort prisen på fondssparingen og styrket kundenes forutsetninger for å vurdere forholdet mellom fonds- og banksparing. Finanstilsynet minner for øvrig om viktigheten av

at foretaket sikrer at innskuddsrenten som ligger til grunn for banksparingen, evalueres og oppdateres jevnlig i takt med endringer i de bestemmende forutsetningene, for å sikre at sammenligningen i kalkulatoren er relevant.

Foretaket har opplyst at valgene for aksjeandel er koblet sammen med forventet avkastning i kalkulatoren. Når en velger en aksjeandel, så settes den forventede avkastningen til et bestemt forhåndsdefinert nivå. Siden en likevel kan overstyre denne med en egen avkastningsforventning, er det derimot ikke lagt til koblinger mellom informasjonen i kalkulatoren og fondet som tilbys når en trykker på "Start sparing"-knappen. Fondet som tilbys, opplyses å ikke være ment som en anbefaling.

Etter Finanstilsynets vurdering blir løsningen villedende når fondet som tilbys ikke er tilpasset informasjonen fra kalkulatoren. Når en på forhånd kan velge ønsket aksjeandel i kalkulatoren, skapes det en berettiget forventning om at spesifikke fond som tilbys i forlengelsen, er relevante og tilpasset aksjeandelen, avkastningsforventninger og den øvrige informasjonen lagt inn i kalkulatoren. Den forventningen skapes uavhengig av om tilbudet av fondet ses på som en anbefaling eller ikke. Finanstilsynet ber foretaket ta en ny gjennomgang for å sikre at løsningen gir brukerne rettleddende, og ikke villende informasjon.

Finanstilsynet tar for øvrig foretakets endringer til etterretning, herunder at foretaket vil styrke oppfølgingen og kontrollen med agentenes bruk av malene for å sikre korrekt etterlevelse.

Vi ber foretaket sende kopi av dette brevet til revisor og depotmottaker.

For Finanstilsynet

Britt Hjellegjerde
seksjonsleder

Sivert Henanger
førstekonsulent

Dokumentet er godkjent elektronisk.